

Semestr europejski - przebieg cyklu koordynacji na poziomie Unii i Polski (2011-2018)

wg stanu na 11.05.2018

MATERIAŁY OIDE

Semestr europejski, wprowadzony na mocy rozporządzenia nr 1175/2011, ma na celu koordynację polityk gospodarczych i budżetowych państw członkowskich UE.

W opracowaniu przedstawiono schemat semestru, zebrano dokumenty, na podstawie których są realizowane kolejne cykle koordynacji (pierwszy semestr został wdrożony częściowo w 2011 roku), oraz w tabeli podlinkowano chronologicznie dokumenty związane z realizacją semestru w Polsce, w tym zapisy posiedzeń sejmowej Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe: wzrost gospodarczy, kontrola budżetowa, konwergencja gospodarcza, deficyt budżetowy, nadzór wielostronny, obszar euro, program stabilizacji

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
 - II. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2017 ROKU ORAZ STAN PRAC NAD SEMESTREM 2018 (w tym debaty Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP (SUE))
 - III. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2015 I 2016
 - IV. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2013 I 2014
 - V. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2011 I 2012
 - VI. DOKUMENTY PODSTAWOWE
 - VII. WYBRANE STRONY INTERNETOWE, RAPORTY COSAC, PUBLIKACJE I KOMUNIKATY PRASOWE
-

I. WPROWADZENIE

Semestr europejski

Semestr europejski, czyli europejski okres oceny i koordynacji polityki gospodarczej, stanowi podstawowy element wzmocnionych ram zarządzania gospodarczego UE. Umożliwia on koordynację polityk budżetowych, makroekonomicznych i strukturalnych państw członkowskich z cyklem planowania na szczeblu UE. Semestr obejmuje monitorowanie stabilności finansów publicznych państw członkowskich zgodnie z Paktem stabilności i wzrostu, wdrażanie strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz paktu euro plus.

Semestr europejski został wprowadzony na mocy rozporządzenia nr 1175/2011, wchodzącego w skład tzw. sześciopaku, który zreformował Pakt stabilności i wzrostu. Rozpoczyna się on w listopadzie od przyjęcia przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego. W tym samym czasie Komisja przedstawia sprawozdanie w ramach mechanizmu ostrzegania (rozpoczęcie cyklu procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, włączonego do semestru europejskiego na podstawie rozporządzenia nr 1176/2011). Począwszy od 2013 roku, w związku z wejściem w życie przepisów wzmacniających nadzór gospodarczy i budżetowy nad państwami członkowskimi strefy euro (Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w UGiW oraz rozporządzenia tzw. dwupaku: nr 472/2013 i 473/2013), Komisja przedstawia opinie w sprawie projektów budżetu państw strefy euro, a Rada – na podstawie wniosku Komisji – oceny programów partnerstwa gospodarczego przedkładanych przez państwa strefy euro objęte procedurą nadmiernego deficytu. Następnie, w pierwszej połowie roku odbywają się debaty w instytucjach UE, a w drugiej trwają prace w państwach członkowskich oraz przegląd realizacji zaleceń na poziomie Unii.

Semestr europejski w Polsce

W Polsce za koordynację i monitorowanie procesu zarządzania gospodarczego, w tym opiniowanie krajowego programu reform, jest odpowiedzialny międzyresortowy [Zespół do spraw Strategii „Europa 2020”](#) powołany przez Prezesa Rady Ministrów.

W Sejmie RP debata nad dokumentami przyjmowanymi w ramach semestru europejskiego odbywa się w Komisji do Spraw Unii Europejskiej (SUE). Na początku roku SUE omawia roczną analizę wzrostu gospodarczego przygotowaną przez Komisję, a następnie – wspólnie z Komisją Gospodarki i Rozwoju (GOR; w VII kadencji Sejmu – Komisją Gospodarki, GOS) oraz Komisją Finansów Publicznych (FPB) – Program Konwergencji i Krajowy Program Reform (począwszy od 2015 r.) oraz projekt zaleceń dla Polski.

Zobacz także: Informacja OIDE – [Semestr europejski. Przewodnik po kluczowych dokumentach](#) (stan na 11 stycznia 2013).

II. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2017 ROKU ORAZ STAN PRAC NAD SEMESTREM 2018 (w tym debaty Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP (SUE))

2017	2018
<p>LISTOPAD poprzedniego roku – przedstawienie przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego (AWG; wyznaczenie celów i priorytetów w zakresie polityki gospodarczej i budżetowej oraz ocena realizacji przez państwa ubiegłorocznych zaleceń), sprawozdania w ramach mechanizmu ostrzegania, opinii w sprawie projektów budżetu państw strefy euro i programów partnerstwa gospodarczego, ocen działań podejmowanych przez państwa członkowskie w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz projektu zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (od 2016)</p>	
<p>16 listopada 2016 - Komunikat Komisji Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2017 r., COM(2016) 725, Projekt wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu Komisji i Rady towarzyszącego komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 r., COM(2016) 729, Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, COM(2016) 726, Sprawozdanie Komisji: Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2017 r. (przygotowane zgodnie z art. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania), COM(2016) 728, Komunikat Komisji: Ogólna ocena projektów planów budżetowych na 2017 r., COM(2016) 730, Komunikat Komisji: W kierunku pozytywnego kursu polityki budżetowej w strefie euro, COM(2016) 727</p>	<p>22 listopada 2017 - Komunikat Komisji Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r., COM(2017) 690, Projekt wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu Komisji i Rady towarzyszącego komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2018 r., COM(2017) 674, Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, COM(2017) 770, Sprawozdanie Komisji: Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2018 r. (przygotowane zgodnie z art. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania), COM(2017) 771, Komunikat Komisji Ogólna ocena projektów planów budżetowych na 2018 r., COM(2017) 800</p>
<p>LUTY/MARZEC – debaty w instytucjach UE; zatwierdzenie przez Radę Europejską zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (od 2016) oraz priorytetów na dany rok, w oparciu o AWG i konkluzje Rady; komunikat Komisji zawierający wyniki szczegółowych ocen sytuacji w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, komunikaty Komisji zawierające oceny sytuacji gospodarczej poszczególnych państw członkowskich (od 2015)</p>	
<p>8 lutego 2017 – rozpatrzenie przez SUE rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 (COM(2016) 725) i projektu wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (COM(2016) 729) oraz odnoszących się do nich stanowisk rządu</p> <p>15 lutego 2017 - Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego na rok 2017 (2016/2306(INI)), Rezolucja PE w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2017 r. (2016/2307 (INI)), Rezolucja PE w sprawie rocznego sprawozdania w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru 2017 (2016/2248(INI))</p> <p>22 lutego 2017 - Dokument roboczy służb Komisji: Sprawozdanie krajowe – Polska 2017 r.</p> <p>22 lutego 2017 - Komunikat Komisji Europejski semestr 2017: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, COM(2017) 90</p>	<p>9 stycznia 2018 – rozpatrzenie przez SUE projektu wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (COM(2017) 674)</p> <p>7 lutego 2018 – rozpatrzenie przez SUE rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2018 (COM(2017) 690) oraz odnoszącego się do niego stanowiska rządu</p> <p>7 marca 2018 - Dokument roboczy służb Komisji: Sprawozdanie krajowe – Polska 2018 r.</p> <p>7 marca 2018 - Komunikat Komisji Europejski semestr 2018: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, COM(2018) 120</p> <p>14 marca 2018 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2018 r. (2017/2260(INI))</p>

<p>6 marca 2017 – Europejski semestr – Sprawozdanie 2017 podsumowujące wkłady poszczególnych składów Rady</p> <p>9 marca 2017 – posiedzenie SUE, GOR i PFB: informacja Wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej, Komisarza do spraw euro i dialogu społecznego oraz stabilności finansowej, usług finansowych i unii rynków kapitałowych, pana Valdisa Dombrovskisa, na temat sprawozdania krajowego 2017 w ramach semestru europejskiego oraz rocznej analizy wzrostu (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p> <p>9-10 marca 2017 – zatwierdzenie przez Radę Europejską projektu zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz priorytetów na 2017 rok (Konkluzje przewodniczącego, Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro)</p>	
<p>KWIECIEŃ – przedłożenie przez państwa członkowskie krajowych programów reform, programów stabilności (dla państw strefy euro) lub konwergencji (dla państw spoza strefy euro), w których państwa członkowskie biorą pod uwagę cele i priorytety zatwierdzone przez Radę Europejską</p>	
<p>Polska: 25 kwietnia 2017 - Krajowy Program Reform kwiecień 2017 - Program Konwergencji. Aktualizacja 2017</p> <p>Programy przedstawione przez państwa członkowskie oraz dokumenty Komisji i Rady dotyczące poszczególnych państw: 2017 European Semester</p> <p>21 kwietnia 2017 – rozpatrzenie przez SUE, GOR, PFB informacji na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2017 r. (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p>	<p>Polska: 25 kwietnia 2017 - Krajowy Program Reform kwiecień 2017 - Program Konwergencji. Aktualizacja 2018</p> <p>Programy przedstawione przez państwa członkowskie oraz dokumenty Komisji i Rady dotyczące poszczególnych państw: 2018 European Semester</p> <p>11 kwietnia 2018 – rozpatrzenie przez SUE, GOR, PFB informacji na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2018 r. (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p>
<p>MAJ/CZERWIEC – Komisja Europejska, na podstawie programów, przygotowuje dla wszystkich państw członkowskich propozycje zaleceń, które są omawiane przez Radę ECOFIN, a następnie zatwierdzane przez Radę Europejską</p>	
<p>22 maja 2017 – Komunikaty Komisji Europejski semestr na 2017 r.: zalecenia dla poszczególnych krajów, COM(2017) 500, Zalecenie: Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2017 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2017 r., COM(2017) 520</p> <p>7 czerwca 2017 – wysłuchanie przez SUE, GOR, PFB informacji na temat zaleceń dla Polski w związku z realizacją semestru europejskiego w 2017 r. (pełny zapis przebiegu posiedzenia)</p> <p>23 czerwca 2017 - zatwierdzenie przez Radę Europejską zaleceń dla poszczególnych państw członkowskich (Konkluzje)</p>	
<p>LIPIEC – formalne przyjęcie przez Radę ECOFIN opinii na temat programów stabilności lub konwergencji oraz zaleceń dla państw członkowskich na podstawie oceny KPR</p>	
<p>11 lipca 2017 – przyjęcie przez Radę zaleceń dla państw członkowskich (komunikat prasowy)</p> <p>Zalecenie Rady z dnia 11 lipca 2017 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2017 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2017 r. (Dz.Urz. UE 2017 C 261 s. 20)</p>	

II POŁOWA ROKU – prace nad budżetami krajowymi w państwach członkowskich (państwa strefy euro – **przedłożenie** Komisji projektów budżetu do 15 października), przedłożenie przez państwa strefy euro objęte procedurą nadmiernego deficytu **programów partnerstwa gospodarczego, przegląd realizacji zaleceń na poziomie UE**

październik 2017 - [Draft budgetary plans of euro area Member States](#)

III. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2015 I 2016

IV. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2013 I 2014

V. PRZEBIEG SEMESTRU EUROPEJSKIEGO W 2011 I 2012

VI. DOKUMENTY PODSTAWOWE

1. [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TfUE\) - wersja skonsolidowana](#): art. 121, 126, 148
2. [Protokół \(nr 12\) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu](#)
3. [Rozporządzenie Rady \(WE\) nr 479/2009](#) z dnia 25 maja 2009 o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (wersja ujednolicona) [wersja skonsolidowana]
4. [Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej](#), podpisany 2 marca 2012
5. [Pakt euro plus. Ścisła koordynacja polityki gospodarczej służąca zwiększeniu konkurencyjności i konwergencji](#), Załącznik I do Konkluzji Rady Europejskiej, Bruksela, 24 – 25 marca 2011, s. 13
6. [Komunikat Komisji Komunikat Komisji "Europa 2020: strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu"](#) COM(2010) 2020, 3 marca 2010
7. [Komunikat Komisji w sprawie działań na rzecz dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej](#), COM(2015) 600, 21 października 2015 (pkt 2: Odnowiony europejski semestr)
8. Pakt stabilności i wzrostu:
 - o [Ujednolicona wersja rozporządzenia Rady \(WE\) 1466/97](#) w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych
 - o [Ujednolicona wersja rozporządzenia Rady \(WE\) 1467/97](#) w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu
 - o [Rezolucja Rady Europejskiej z 17 czerwca 1997](#), OJ 1997 C 236, s. 1 (brak wersji polskiej)
9. Sześciopak:
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1173/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1174/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1175/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1176/2011](#) z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania
 - o [Rozporządzenie Rady \(UE\) nr 1177/2011](#) z dnia 8 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu
 - o [Dyrektywa Rady 2011/85/UE](#) z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich
10. Dwupak:
 - o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 472/2013](#) z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 473/2013](#) z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro

VII. WYBRANE STRONY INTERNETOWE, RAPORTY COSAC, PUBLIKACJE I KOMUNIKATY PRASOWE

Strony internetowe

11. Komisja Europejska: [Realizacja założeń: europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej](#)
12. Komisja Europejska: [The European Semester](#)
13. Rada: [Europejski semestr](#)
14. EUR-Lex: [Semestr europejski w 2018 r.](#), [Semestr europejski w 2017 r.](#)

Raporty COSAC

15. [Dwudziesty drugi raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Rzym, 30 listopada - 2 grudnia 2014 (rozdział 1: Europe 2020)
 - [Annex to the Twenty-second Bi-annual Report](#)
16. [Dwudziesty pierwszy raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Ateny, 15-17 czerwca 2014 (rozdział 4: Demokratyczna legitymacja i rozliczalność w procesie budżetowym)
 - [Annex to the Twenty-first Bi-annual Report](#)
17. [Dwudziesty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Wilno, 27-29 października 2013 (rozdział 3: Realizacja strategii Europa 2020)
 - [Annex to the Twentieth Bi-annual Report](#)
18. [Dziewiętnasty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Dublin, 23-25 czerwca 2013 (rozdział 2: Semestr europejski w 2013 roku)
 - [Annex to the Nineteenth Bi-annual Report](#)
19. [Piętnasty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Budapeszt, 29-31 maja 2011 (część 2: Europejski semestr i roczna analiza wzrostu gospodarczego, s. 18-32)
 - [Annex to the Fifteenth Bi-annual Report on Developments in European Union Procedures and Practices Relevant to Parliamentary Scrutiny: Replies of National Parliaments and the European Parliament](#), Budapest, 29-31 May 2011

Publikacje

20. [The role of national parliaments in the European Semester for economic policy coordination](#), European Parliament, In-depth analysis, 5.04.2018
21. C. Alcidi, D. Gros: [How to further strengthen the European Semester?](#), European Parliament, In-depth analysis, November 2018

Publikacje elektroniczne dotyczące semestru europejskiego 2018

22. [Zimowy pakiet europejskiego semestru: przegląd postępów państw członkowskich w realizacji priorytetów gospodarczych i społecznych](#), 7.03.2018
23. [Jesienny pakiet europejskiego semestru: dążenie do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, który sprzyja włączeniu społecznemu](#), 22.11.2017
24. [European Semester 2018: key EU figures](#), European Commission